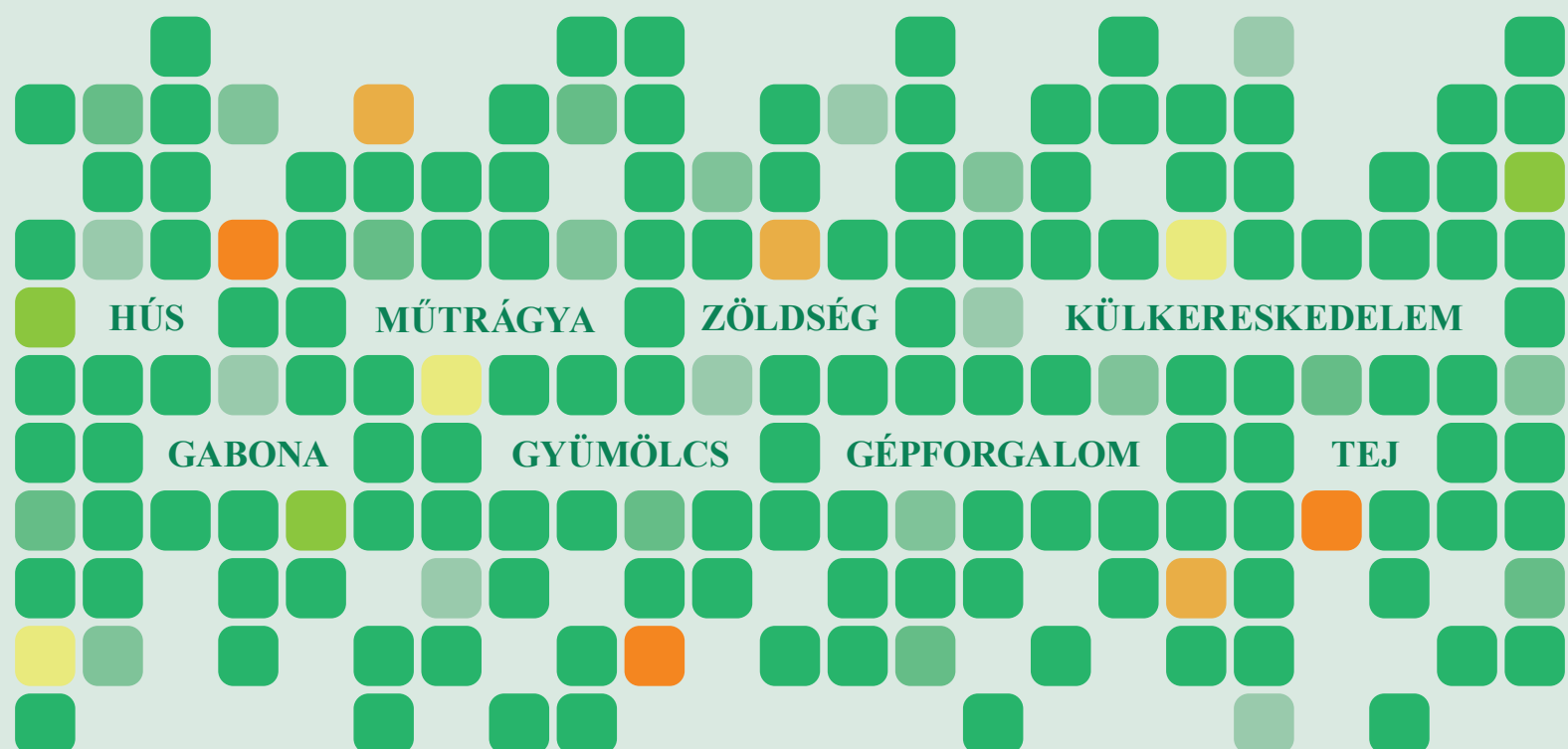

2014. JÚNIUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2014. június

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	10
Inputok	12
Dísznövénytermelés.....	13
Gépértékesítés.....	14
Vetési helyzetkép	15

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A 2014/2015. gazdasági évi jó gabonatermésről szóló előrejelzések első megjelenése óta a termények világpiaci ára folyamatosan csökken. A USA agrárminisztériuma (*USDA*) legfrissebb világpiaci kitekintésében 702 millió tonna búza betakarításával számol a világon a 2014/2015. gazdasági évben, ami 12 millió tonnával maradna el a 2013/2014. évi szezon mennyiségétől. A kukorica kibocsátása várhatóan nem változik, 981 millió tonnára tehető. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a **búza** legközelebbi határidőre szóló jegyzése 215 USD/tonnára (48 801 forint/tonnára), a **kukoricáé** 174 USD/tonnára (39 495 forint/tonnára) esett június közepén. Az Európában meghatározó jelentőségű párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a legközelebbi lejáratra vonatkozóan 189 euró/tonna (58 146 forint/tonna) szinten jegyezték a búzát, 177 euró/tonna (54 454 forint/tonna) körül a kukoricát június közepén. A jó terméskilátások, és az északi féltekén közelgő betakarítás nyomást gyakorolt a fekete-tengeri gabonaárakra is. Az *Agrochart* adatai szerint a búza fekete-tengeri kikötői ára a május eleji közel 290 USD/tonna (63 800 forint/tonna) szintről június közepére 241 USD/tonnára (54 526 forint/tonnára) zuhant. Az Ukrajnából származó kukorica kikötői ára alig haladta meg a 200 USD/tonnát (45 ezer forint/tonnát) június közepén, holott egy hónappal korábban még 260 USD/tonnáért (57 590 forint/tonnáért) kötötték le.

Az *USDA* friss adatai szerint 16 millió tonnával 300 millió tonnára nőhet a globális szójababtermés, ami új rekord lehet. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a **szójabab** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 500 USD/tonna (113 490 forint/tonna) alá csökkent 2014 június közepére. Ez a várhatóan példátlanul nagy kibocsátás mellett annak is tulajdonítható, hogy az USA-ban jól haladt a szójabab vetése, és a dél-amerikai szójababetakarítás is befejeződött. Továbbá nyomást gyakorolt az árakra az is, hogy az USA az átmeneti készlethiányát a Dél-Amerikából származó szójababbal

fedezi. A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a legközelebbi szállításra vonatkozóan 345-350 euró/tonna (105-107 ezer forint/tonna) sávban jegyezték a **repce**magot június első felében. A májusnál alacsonyabb szinten tartotta a jegyzést a forgalom lanygulása és a jó uniós terméskilátások. Franciaországban a szokásosnál néhány héttel hamarabb kezdődhet a repce mag betakarítása.

A gabonafélék és olajmagvak világpiaci árának csökkenése miatt Magyarországon is mérséklődött a termények tőzsdei jegyzése. A Budapesti Értéktőzsdén (*BÉT*) 46 ezer forint/tonna volt a malmi búza, 46 ezer forint/tonna a takarmánybúza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 2014. június 18-án. A takarmánykukoricával 49 ezer forint/tonna áron kereskedhettek az árupiaci szekcióban. Tovább mérséklődött a napraforgómag jegyzése is: az októberi szállítású terményé 93 ezer forint/tonnára, a november-decemberi 94-95 ezer forint/tonnára változott. A repce magot 100 ezer forint/tonna környékén jegyezték az augusztusi és szeptemberi lejáratra vonatkozóan. A 2015. márciusi jegyzést a szeptemberinél 12 ezer forinttal drágábban, 112 ezer forint/tonna szinten vezették be. A fizikai piacon egyelőre még nem érezhetőek a világpiaci és a hazai határidős piac árváltozásai. A tavalyi betakarítású étkezési búza termelői ára 2014 márciusa óta 55-60 ezer forint/tonna között mozgott az *AKI PÁIR* adatai szerint. A takarmánykukorica 45-50 ezer forint/tonna körül talált vevőre. A napraforgómag termelői ára 100-105 ezer forint/tonna sávban hullámzott március óta, a repce magé 110-130 ezer forint/tonna között ingadozott az év eddig eltelt időszakában. Az igen magas árszint az átmeneti készlethiányt tükrözi. Az őszi búza és az őszi káposztarepce betakarítása rövid időn belül megkezdődik, az új termés megjelenése a piacon várhatóan a gabonafélék és olajmagvak árának csökkenését eredményezi.

A részletekért kattintson **IDE**.

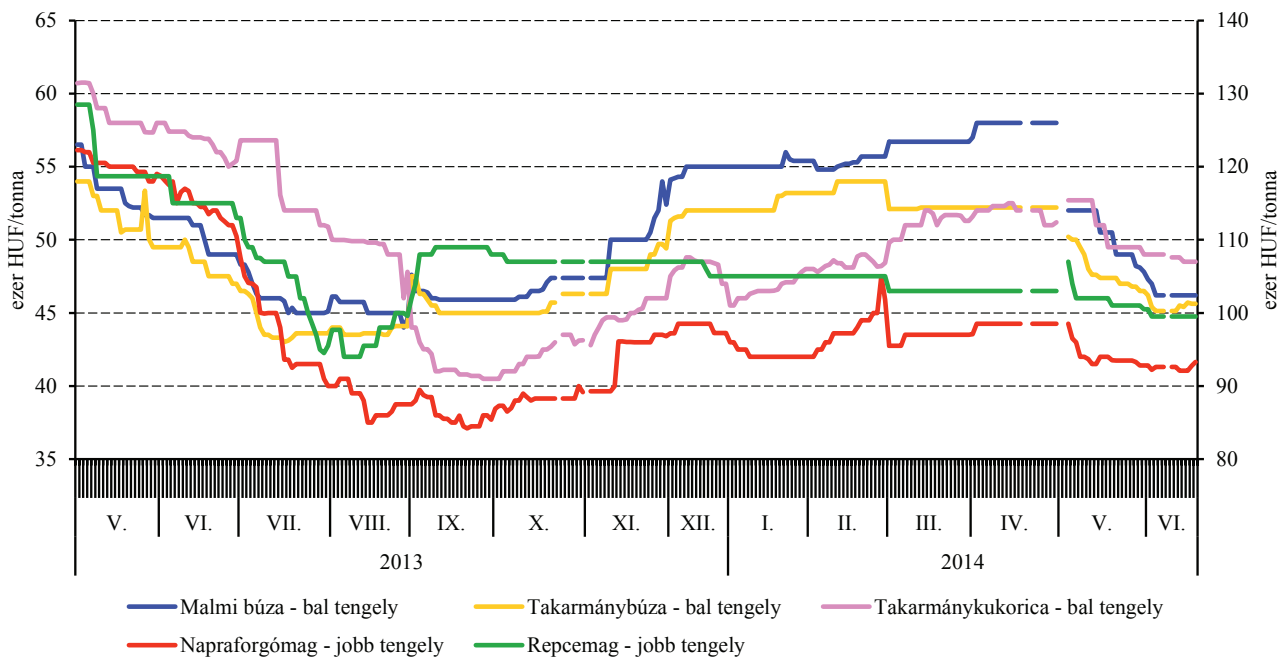
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2013. május	2014. április	2014. május	HUF/tonna	
				2014. április/ 2013. április (százalék)	2014. április/ 2014. március (százalék)
Étkezési búza	65 250	56 984	56 829	87,1	99,7
Takarmánykukorica	59 028	50 083	50 316	85,2	100,5
Napraforgómag	138 282	102 542	102 981	74,5	100,4
Repce mag	139 084	124 425	125 261	90,1	100,7

Forrás: AKI PÁIR

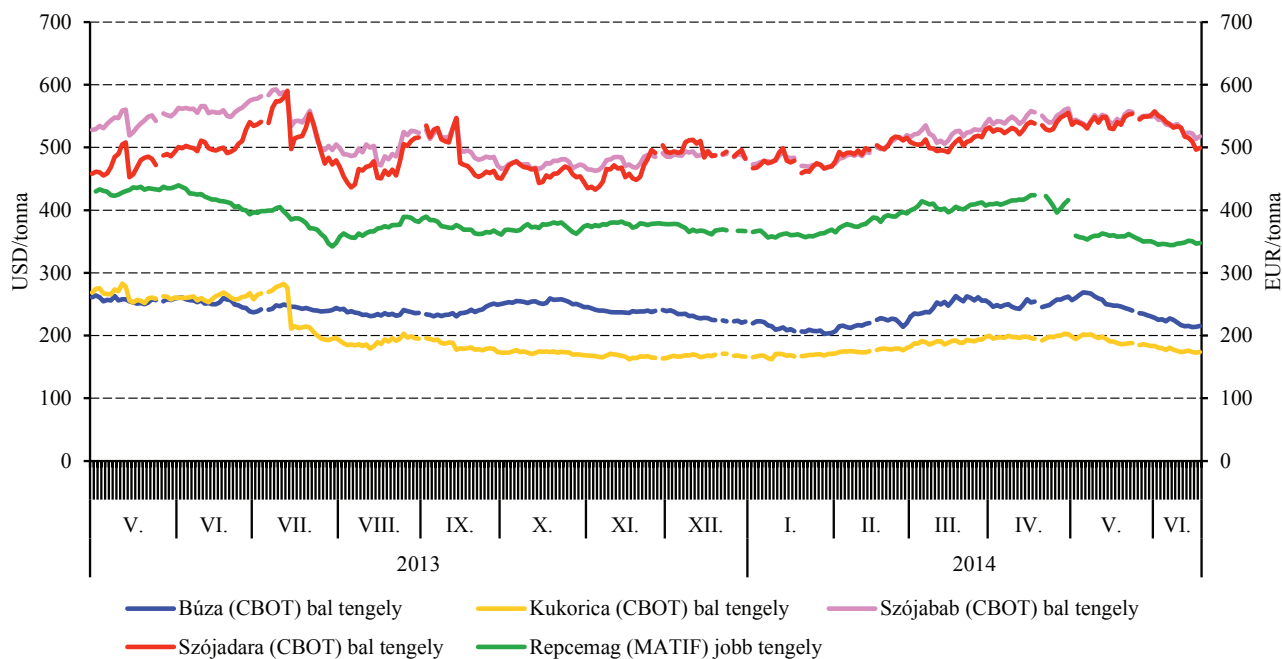
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2013-2014)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2013-2014)

Forrás: BÉT

A FAO májusban megjelent előrejelzése szerint a világ sertéshústermelése elérheti a 115,5 millió tonnát az idén, 1,1 százalékkal emelkedik a 2013. évi mennyiséghez képest. Az EU sertéshústermelése 22,8 millió tonna (+0,6 százalék) körül alakulhat 2014-ben. A január vége óta érvényben lévő oroszországi importtilalom miatt a Közösség sertéshúsexportja várhatóan több mint 8 százalékkal esik az idén.

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,64 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2014 májusában, 1 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A frankfurti árutőzsdén a sertés júniusi és augusztusi határidőre szóló jegyzései mérséklődtek, míg a júliusi emelkedett június közepén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár, a Tönnies, a West Fleisch és a Vion felvásárlási ára 1,8 százalékkal növekedett 2014 24. hetében az előző hetihez viszonyítva.

A KSH adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 25 százalékkal esett 2014. január-márciusban az egy évvel korábban külfiacon eladott mennyiséghez képest. Az élősértés-behozatal nem változott jelentősen. A nemzetközi piacon 5 százalékkal több sertéshúst értékesítettünk, a sertéshúsimport 4 százalékkal emelkedett. Magyarország élő sertésből nettó exportőr, míg sertéshúsból nettó importőr volt a vizsgált időszakban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a vágósertés termelői ára 487 forint/kg hasított súly volt 2014 májusában, 5 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A részletekért kattintson **IDE**.

A FAO becslése alapján a tavalyi mérsékelt bővülés után, 2014-ben 1,6 százalékkal növekedhet a világ **baromfi**hús-termelése. Az Európai Unióban nem változik jelentősen a kibocsátás (12,94 millió tonna). Oroszországban előreláthatóan 8 százalékkal nő a termelés, ezért

az idén 2 százalékkal kevesebb baromfihúst vásárolhatnak a nemzetközi piacról, mint egy évvel korábban.

A KSH adatai szerint Magyarország baromfihús-importja 11 százalékkal, baromfihúsexportja 2 százalékkal emelkedett 2014. január-március között az előző év azonos időszakához képest.

Az Európai Bizottság adatai alapján az egész **csirke** uniós átlagára 194,6 euró/100 kg volt, ami megegyezett az előző év azonos időszakának átlagárával.

Az AKI PÁIR adatai alapján Magyarországon a vágócsirke termelői ára (275 forint/kg) 8,4 százalékkal volt alacsonyabb 2014 májusában, mint az előző év hasonló időszakában. A részletekért kattintson **IDE**.

Magyarországon az étkezési **tojás** (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 20,80 forint/db volt 2014. májusban, 5 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A FAO előrejelzése szerint a világ **marhahústermelése** 354 ezer tonnával 68 millió tonnára bővíthet az idén a 2013. évihez képest. Az EU marhahústermelése előreláthatóan 1 százalékkal 7,45 millió tonnára nő. A Közösség marhahúsexportja csaknem 1 százalékkal, míg az importja 6,6 százalékkal emelkedhet.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,66 euró/kg hasított hideg súly volt 2014 májusában, ami 3 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbihoz képest. A tehén „O3” ára 8 százalékkal, az üsző „R3” ára 5 százalékkal esett.

A KSH adatai alapján Magyarország élőmarhahúsexportja 19 százalékkal bővült, míg élőmarha-importja 65 százalékkal zuhant az idei esztendő első negyedében az előző évihez képest. A marhahúsexport 16 százalékkal csökkent, míg az import volumene 19 százalékkal nőtt. Magyarország nettó exportőr volt élő szarvasmarhából és marhahúsból 2014 első három hónapjában.

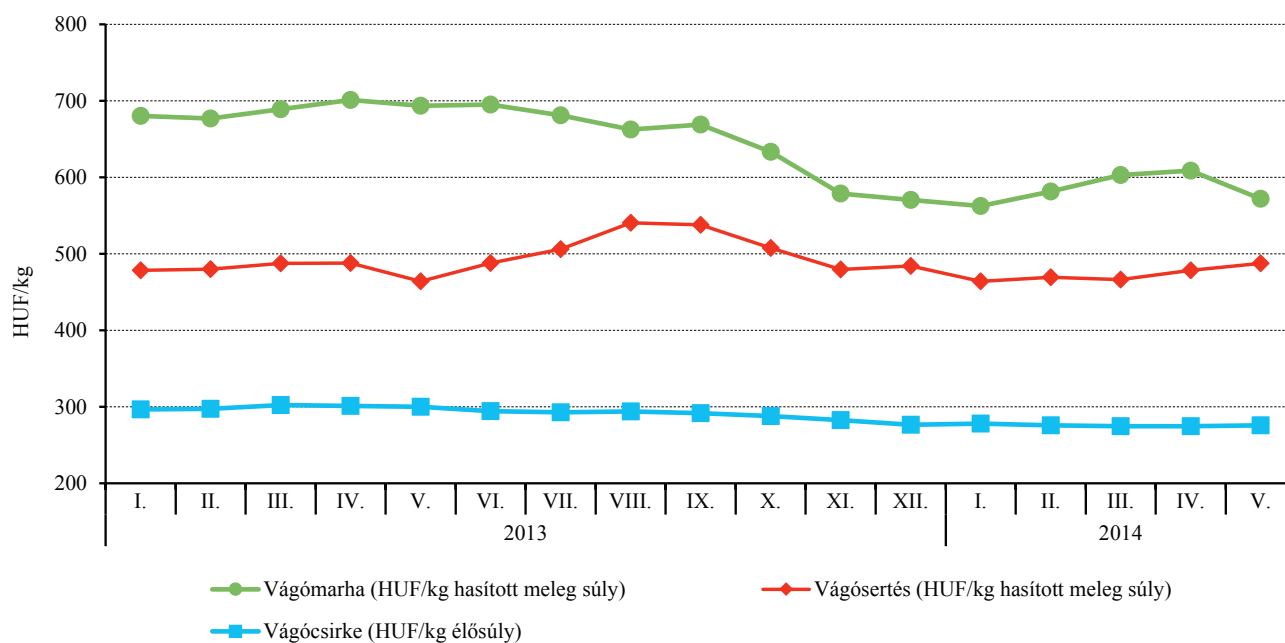
Az AKI PÁIR adatai szerint a fiatal bika termelői ára nem változott jelentősen 2014 májusában az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A vágótehén ára 22 százalékkal, a vágóüsző 29 százalékkal esett.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2013. május	2014. április	2014. május	2014. május/ 2013. május (százalék)	2014. május/ 2014. április (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	464	478	487	105,07	101,90
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	694	609	572	82,44	93,92
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	300	274	276	91,85	100,42
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	393	393	393	100,00	99,97
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	704	825	814	115,50	98,56

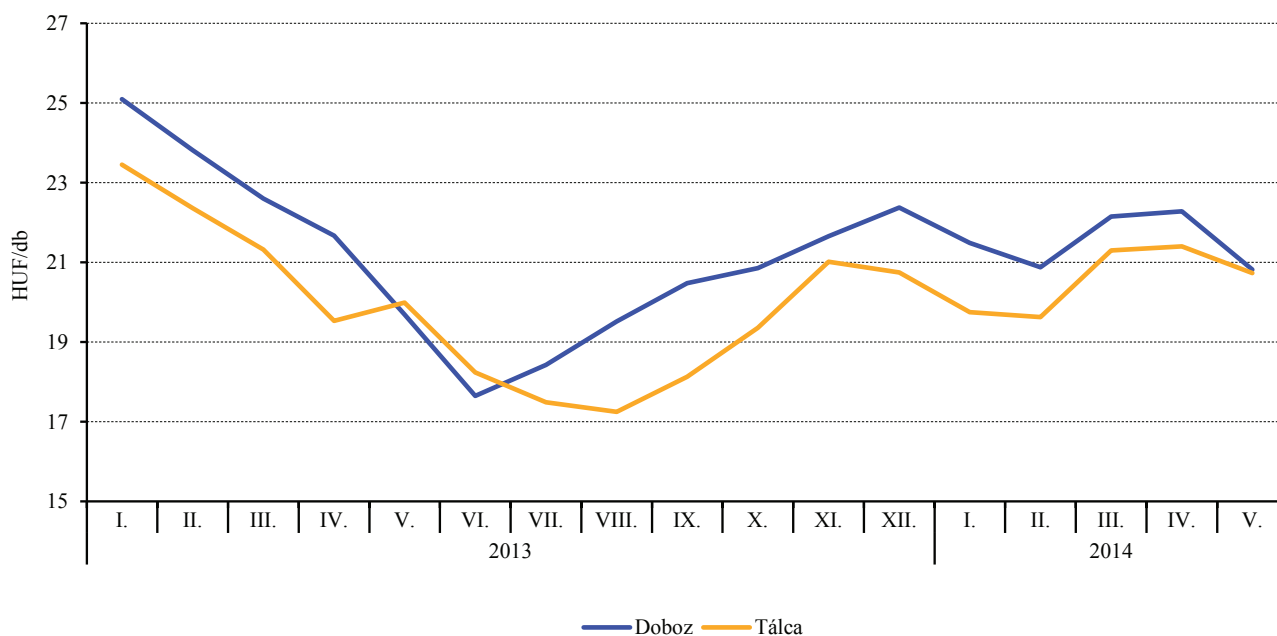
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyerstej termelői átlagára 104,97 forint/kg volt 2014 májusában, ami 14 százalékos emelkedést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 9 százalékkal bővült ugyanebben az összehasonlításban. A fehérjetartalom 0,01 százalékpontos, a zsirtartalom 0,02 százalékpontos romlása miatt a nyerstej ára 2 százalékkal csökkent májusban az áprilisihez viszonyítva.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára a 19. és a 24. hét között 14 százalékkal nőtt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 99,52 forint/kg volt 2014 májusában, ami az egy évvel korábbinál 7 százalékkal, a belpiaci árnál 5 százalékkal alacsonyabb szint. A teljes nyerstej kivitele 13 százalékkal, ezen belül a termelők és a kereskedők nyerstejexportja 5,5 százalékkal, a feldolgozóké 15 százalékkal esett a vizsgált időszakban. Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára június 16-én áfa és szállítási költség nélkül 41,5 euró/100 kg, Lodi városában június 9-én áfa és szállítási költség nélkül, 60 napos fizetési határidővel 39,5 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalékos zsír és 3,4 százalékos fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. Májusban a zsírérték 3 százalékkal, a fehérjeérték 6,5 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték összességében 5 százalékkal esett egy hónap alatt.

A FAO májusi előrejelzése alapján a globális tejtermelés várhatóan 2,1 százalékkal 783 millió tonnára nő 2014-ben az előző évihez képest. Az Európai Unió tej kibocsátása 1,5 százalékkal, az Egyesült Államoké

2,4 százalékkal, Kínáé 2 százalékkal emelkedhet. India tejtermelése a 2014/2015. gazdasági évben (április-március) csaknem 5 százalékkal, Új-Zélandé a 2013/2014. gazdasági évben (június-május) 7 százalékkal bővülhet, míg Ausztráliáé a 2013/2014. gazdasági évben (július-június) előreláthatóan 1,8 százalékkal csökken.

A világpiacon a tejtermékek mérséklődtek 2014 áprilisában, amit a FAO azzal magyaráz, hogy az északi félteke tejtermelése nőtt, valamint Új-Zéland termelési szezonja elhúzódott, ezért az export kínálat megemelkedett. Az ife elemzői szerint az EU-ban a tejtermékek készlete a növekvő termelés hatására a korábbi években megszokott szintre emelkedhet. A vaj zárókészlete 80 százalékkal, a sovány tejporé 111 százalékkal nőhet 2014 végén az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A világpiacon a kereslet élénkítése és a készletek magas szintje miatt az EU a többlettermelését a világpiacon értékesítheti. A kiszállítások növekedése 2013 utolsó hónapjaiban kezdődött, ami tovább folytatódott az idei évben is. Az összes export tejejegyértékben kifejezve történelmi csúcstól ért el az év első hónapjaiban, különösen a tejpor és a tejsavó kivitele bővült. A sovány tejpor exportjának erőteljes emelkedését az okozta, hogy a magas vajárak jövedelmezőbbé teszik a sovány tejpor és a vaj termelését, mint a teljes tejporét. A vajimport növekedése Oroszországban, Kínában, Szaúd-Arábiában, az EU-ban és Iránban, a teljes tejpor behozatalának bővülése Észak-Afrikában (Algéria, Nigéria), Latin-Amerikában és a Karibi térség országaiban valószínűsíthető 2014-ben. A Közösség sajt-exportjának meghatározó célpiaca Oroszország, ahol importtilalmat vezettek be az EU és Ukrajna sajtgyártóival szemben. A sajt piacán a verseny gyengült, ami az USA kivitelének további emelkedését okozhatja. A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2013. május	2014. április	2014. május	HUF/kg	
				2014. május/ 2013. május (százalék)	2014. május/ 2014. április (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	91,89	107,70	104,97	114,23	97,47
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	106,93	105,77	99,52	93,07	94,09
Azonnali (spot) piaci ár Verona	122,18	121,40	113,36	92,78	93,38
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	122,91	117,55	108,79	88,51	92,55

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A Budapesti Nagybani Piacon néhány hete már kapható az idei betakarítású hazai vöröshagyma. A 40-70 mm mérettartományú barna héjú típust 125 forint/kg, a 70 mm felettit 140 forint/kg, míg a lila héjút 200 forint/kg áron kínálták a 24. héten. A termelői ár mindkét típusnál közel 30 százalékkal maradt el az egy évvel ezelőtől.

A zöldbab mindössze három nappal korábban került piacra az idén, mint tavaly: az 559 forint/kg leggyakoribb termelői ára 43 százalékkal csökkent a 2013. 24. heti átlagához képest.

Egyre szélesebb a belpiaci paprikatípusok választéka, termelői árak átlagosan 14 százalékkal volt alacsonyabb 2014-ben az előző esztendőhöz képest. A legjelentősebb, 20 százalékos árkülönbség a 30-70 mm közötti tölteni való édes paprikánál tapasztalható. Emellett a Hollandiából, az Olaszországból és a Spanyolországból származó kaliforniai paprika is megtalálható a kínálatban.

A hazai őszibarack 500 forint/kg leggyakoribb áron lépett a piacra a 24. héten, de a kínálatban még nagyobb az olaszországi és a spanyolországi termék aránya.

A elmúlt évekhez hasonlóan megjelent a felhozatalban a spanyolországi citrom mellett – és annál magasabb áron – az Argentínából származó gyümölcs is. Néhány hétig párhuzamosan lesz jelen a két termék, majd szeptemberig a Dél-Amerikából beszállított citrom marad a Budapesti Nagybani Piac kínálatában.

A belpiaci bogyós gyümölcsűek közül a málna (2350 forint/kg) és a szamóca mellett a 24. héten már köszmétét (1025 forint/kg) és a piros ribiszkét (1175 forint/kg) is értékesítettek.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) 2014 áprilisában megkezdte az elkülönített bogyós gyümölcs támogatás kifizetését. A támogatás keretében 116

millió forintot utaltak 200 gazdálkodónak, akiknek a területalapú támogatási kérelmét az MVH jóváhagyta, és a jogszabályban foglalt feltételeket teljesítették. Az egységnyi támogatási jogosultságra jutó fajlagos támogatási összeg 360 392 forint volt.

A KSH adatai szerint Magyarországon 2000-ig évente 12-13 ezer tonna szamóca termett évente, majd 2002-ben már csak 2 ezer tonna. A kínálat a belföldi termés egyre nagyobb százalékát jelentő importtal egészül ki. A friss szamóca behozatala 41 százalékkal 947 tonnára emelkedett 2014 első három hónapjában az előző év hasonló időszakában importált mennyiséghez viszonyítva. A szamóca több mint fele Spanyolországból érkezett, ahonnan 155 százalékkal nőtt a beszállítás. A Magyarországon termelt szamóca 90 százalékát belföldön fogyasztják el, a termés kis hányadát szállítják külföldre, a friss termék főleg Romániába, Szlovákiába, Ausztriába és Lengyelországba kerül.

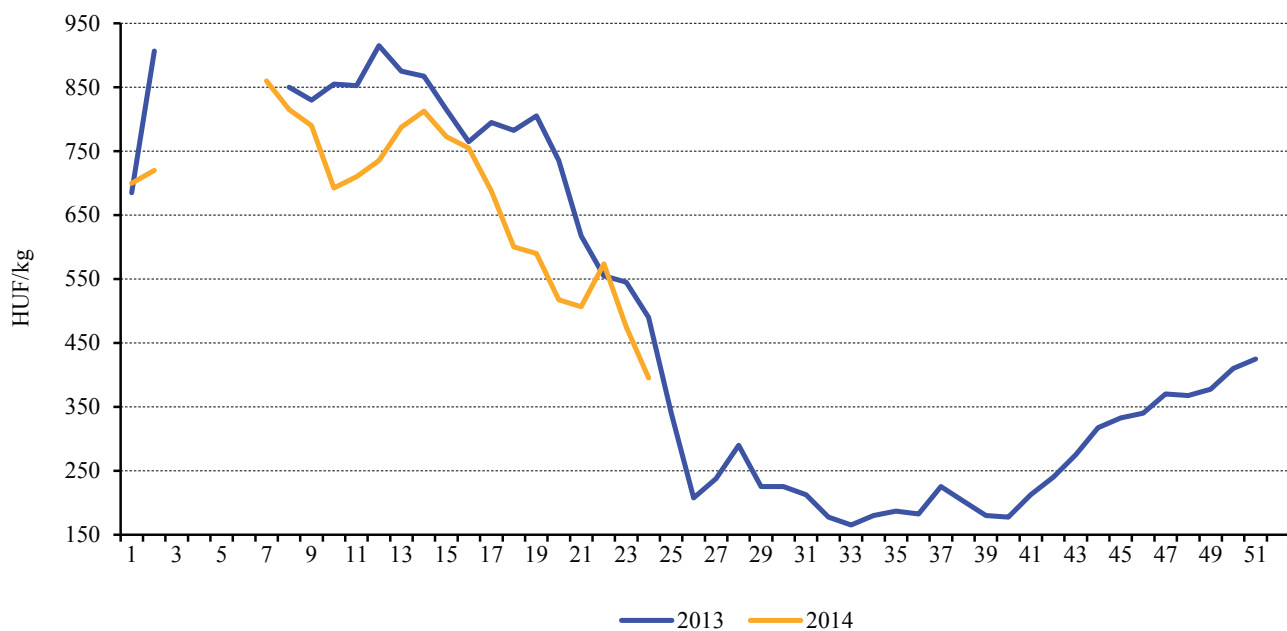
A Budapesti Nagybani Piacon az import szamóca az év elejétől jelen van a kínálatban, amelyet a magyarországi termék piacra kerüléséig (14. hét) az egy esztendővel korábbanál 32 százalékkal alacsonyabb nagykereskedelmi áron (1002 forint/kg) értékesítettek. A hazai felhozatal bővülésével az import szamóca mennyisége folyamatosan csökkent, és a 22. hétre eltűnt a Budapesti Nagybani Piac kínálatából. Az évszakhoz képest szokatlan, meleg időjárásnak köszönhetően a belföldi szamóca idénye korábban kezdődött, a hazai szamóca a tavalyinál magasabb, 2800 forint/kg körüli termelői áron lépett a piacra a 14. héten. A belpiaci szabadföldi szamóca is korábban érett be, ami az árak csökkenését eredményezte. A hazai szamóca termelői ára a 16-24. hetek átlagában 12 százalékkal alacsonyabb volt (950 forint/kg) az idén az elmúlt év azonos időszakához képest.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2013. 1-24. hét.	2014. 1-24. hét.	HUF/kg
			2014. 1-24. hét/ 2013. 1-24. hét (százalék)
Burgonya	127	115	90,5
Vöröshagyma	97	115	118,5
Fejes káposzta	87	72	82,7
Sárgarépa	119	97	81,5
Petrezselyemgyökér	352	465	132,1
Alma	178	170	95,5

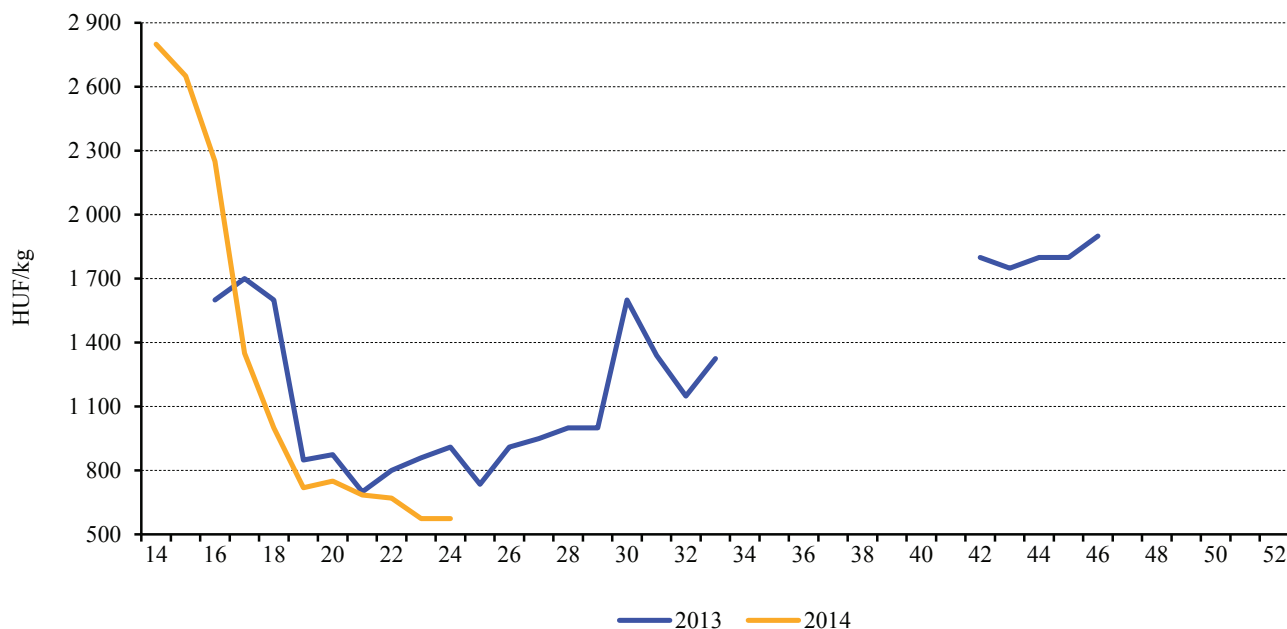
Forrás: AKI PÁIR

A belföldi tölteni való édes paprika leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi szamóca leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 2004 millió eurót, behozatalának értéke 1191 millió eurót ért el 2014 első negyedében. Az export értéke 5 százalékkal, az importé 8 százalékkal magasabb, mint 2013 első negyedében. Az agrár-külkereskedelem 813 millió eurós aktívuma 19 millióval volt több, mint a bázisidőszakban. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek aránya a nemzetgazdasági exportból 9,6 százalékot, az importból 6,3 százalékot ért el 2014 első három hónapjában.

Agrár-külkereskedelmünk erősen Európa centrikus, a forgalom mintegy 95 százalékát európai országokkal bonyolítjuk. Természetesen az Európai Unió belső piaca abszolút meghatározó, részesedése az agrár-külkereskedelmi forgalomból 86 százalék volt 2014 első negyedében. Az EU az exportértékből 83 százalékkal (1905 millió euró), az importértékből 92 százalékkal (1094 millió euró) részesedett. Az export- és

az importérték egyaránt 6 százalékkal emelkedett, az egyenleg 565 millió eurós értéke 5 százalékkal magasabb, mint a bázisidőszakban volt. Az EU-15 országai-
ba irányuló exportunk értéke 11 százalékkal nőtt, az új tagországokba szállított agrártermékek értéke nem érte el az egy évvel korábbi. A régi tagországokból érkező import erősebben (+8 százalék), az új tagállamokból érkező importunk mérsékelten (+3 százalék) bővült.

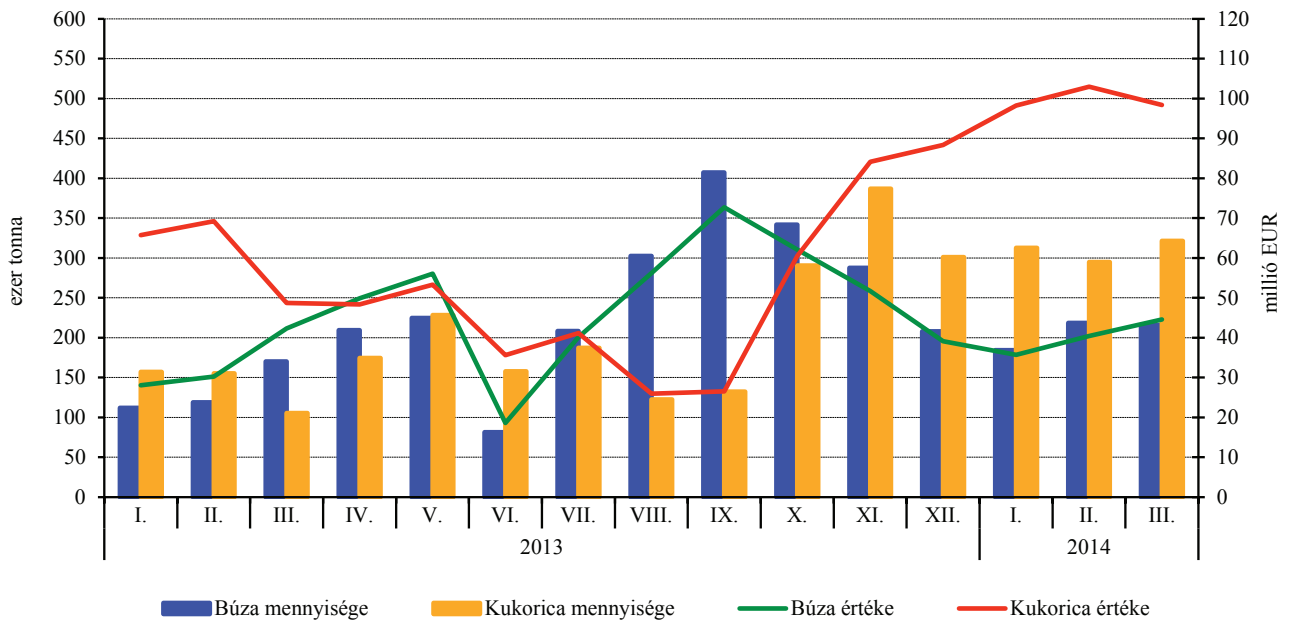
A legfontosabb partnerországok, amelyekkel a legnagyobb értékű forgalmat bonyolítottuk 2014 első negyedében, a következők voltak: Németország, Románia, Ausztria, Olaszország, Szlovákia, Hollandia, Lengyelország, Franciaország és Csehország. Az agrárexport értékének kétharmadát ezen országok piacán történő értékesítés révén értük el, és ugyanebből a nyolc országból érkezett a teljes agrárimportunk háromnegyed része.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2013. január- március (millió EUR)	2014. január- március (millió EUR)	változás (százalék)	2013. január- március (millió EUR)	2014. január- március (millió EUR)	változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	418	424	101,4	261	257	98,5
ebből: élő sertés	27	19	69,1	19	19	98,4
sertéshús	72	75	104,3	75	69	92,4
baromfihús	104	114	109,0	14	18	130,3
tej	42	49	115,4	15	12	76,2
II. áruosztály: Növényi termékek	574	699	121,8	280	341	121,8
ebből: búza	100	121	120,0	3	5	189,3
kukorica	184	299	163,1	38	67	178,0
repce	29	23	79,1	15	8	53,5
napraforgó	102	90	88,1	31	33	105,9
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	154	116	75,3	55	55	100,0
ebből: napraforgó olaj	129	99	76,8	4	3	91,3
margarin	2	2	81,7	14	15	112,1
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	418	424	101,4	261	257	98,5
ebből: cukor	31	13	42,3	38	45	117,6
csokoládé	32	31	98,4	42	52	122,0
állati takarmány	133	157	118,3	34	35	102,0
Összesen	1 902	2 005	105,4	1 109	1 192	107,5

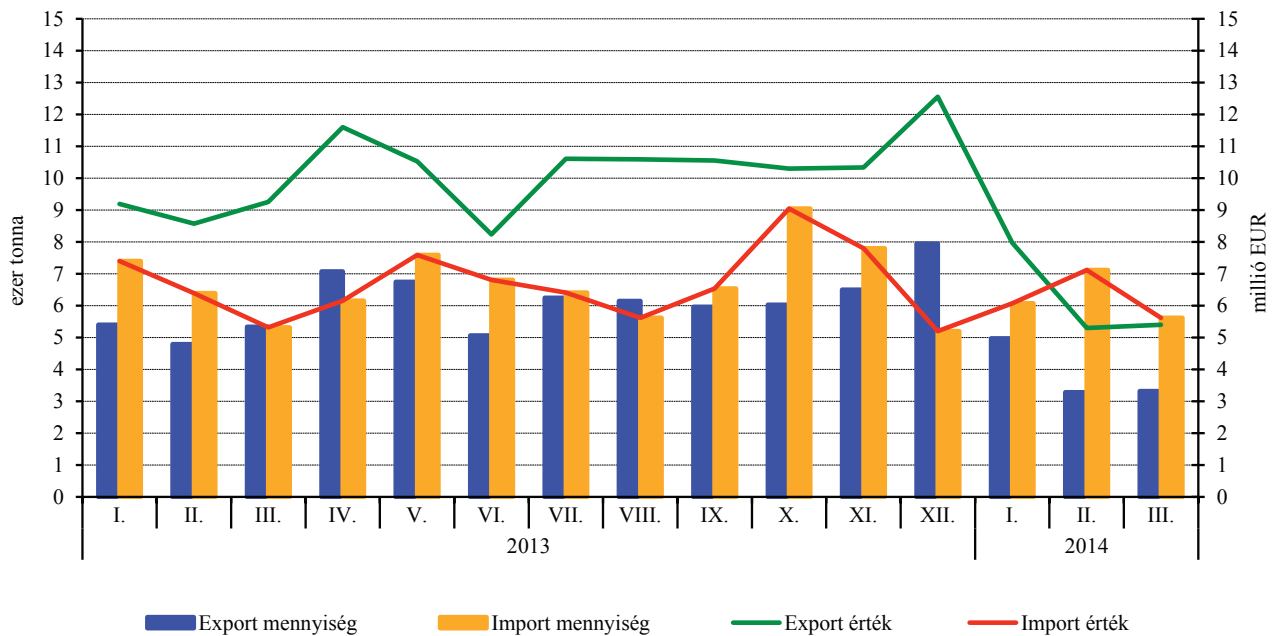
Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Májusban befejeződött a tavaszi növények vetése, amelyet a műtrágyák iránti csökkenő kereslet is jól jelez. Áprilisban közel 70 ezer tonna műtrágya került felvásárlásra, májusban pedig ennek csak a harmada. Jellemzően 1-3 százalékkal csökkentek az értékesítési árak, egyedül a háromkomponensű NPK műtrágya ára ugrott meg.

Évente mintegy 1,5 millió tonna műtrágya kerül tápanyag-utánpótlásként a talajba. Emellett évről-évre országosan 4 millió tonna szerves trágya keletkezik. A termelőknek nagyon oda kell figyelniük arra, hogy a talaj nitrát-tartalma nem haladhatja meg a hektáronkénti 170 kg-ot.

A szántóföldi növények tavaszi földmunkálatait május közepére befejezték, a talajfertőtlenítésre használt Force 1,5G nevű szer forgalma április hónaphoz képest kevesebb, mint a harmadára csökkent. Háromféle növényvédő szer iránt azonban megnőtt a kereslet.

A Laudis és a Monsoon a kukoricavetésben használatos gyomirtó szerek, míg a Reglone Air elsődleges hatása az állományszárítás, miközben a köztes gyomoktól is megvonja a nedvességet.

Az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb mezei pocok invázióját jelentették a megyei hatóságok, június közepére országos méretűvé vált az elszaporodásuk és kártételük. Előzetes becslések alapján mintegy 500 ezer tonnás terméskiesést is okozhatnak az őszi kalászosoknál.

A kis méretkategóriájú traktorok forgalma nagyon erős volt májusban, áprilishoz képest a duplájára nőtt az eladott erőgépek száma. Az értékesítési ár átlagosan 15-17 millió forint között mozgott. A kukorica vetőgépek iránti kereslet május hónapra a felére csökkent áprilishoz képest. A munkagép forgalmát tekintve az enyhe tél miatt a március volt a legerősebb. A műtrágyaszóró gépek kereskedelme esetében a február és a március hónapok voltak a legintenzívebbek.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának és eladott mennyiségének alakulása

Megnevezés	2014. április	2014. május	2014. május/ 2014. április (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)			
Ammónium-nitrát (N34)	88 021,9	87 636,0	99,6
Mészammonsalétrom (MAS)	77 372,3	74 896,1	96,8
Szuperfoszfát (P18-20,5)	72 108,3	-	-
Kálium-klorid (K60)	103 099,0	99 920,9	96,9
MAP (NP 11:52)	139 962,6	137 366,6	98,1
NPK (15:15:15)	110 795,1	120 171,9	108,5
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)			
PICTOR SC 1 liter (liter)	22 626,3	22 868,2	101,1
FORCE 1,5 G 20 kg (kg)	1 920,9	1 827,5	95,1
REGLONE AIR 5 liter (liter)	6870,35	6778,57	98,7
PULSAR 40 5 liter (liter)	10 636,8	11 408,5	107,3
LAUDIS 5 liter (liter)	6 654,2	6 778,4	101,9
LUMAX SE 20 liter (liter)	3 078,0	3 096,8	100,6
MONSOON 5 liter (liter)	5 920,0	5 668,3	95,7
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)			
67-103 KW (91-140 LE) traktor (db)	17 689 454,9	16 955 309,8	95,8
Talajlazító (db)	2 544 347,5	3 859 040,7	151,7
Kukorica vetőgép (db)	13 961 598,1	12 111 469,9	86,7
Műtrágyaszóró gép (függesztett) (db)	2 597 592,7	2 717 391,2	104,6

Forrás: AKI ASIR

A beérkezett adatok alapján a dísnövénytermesztésre használt terület összesen 1274 hektár volt 2013-ban, ebből a szabadföldi 1161, a fedett fűthető 53, a fedett fűtetlen terület 13, az egyéb terület 47 hektár. Eltérés mutatkozhat a használt terület növénycsoportonkénti elszámolásánál a nyilvántartott és a ténylegesen használt terület között (pihentetés vagy egyéb ok miatt). Az összes foglalkoztatott létszáma közel 1800 fő, ebből mintegy 1200 főt (68 százalék) teljes munkaidőben, 560 főt (32 százalék) pedig részmunkaidőben foglalkoztattak. A faiskolákban dolgozók száma nem érte el átlagosan az 1 főt hektáronként, míg az intenzívebb növénykultúráknál meghaladta a 6 főt hektáronként.

Az egyes csoportokat vizsgálva a legnagyobb területet a faiskolai növények igénylik, a szabadföldi rész mintegy 94 százalékát használják, így a többi dísnövény-kultúra a fedetlen terület mindössze 6 százalékát foglalja el. A fedett fűthető területeken az érzékeny vágott, cserepes, és hagymás dísnövények a meghatározóak. A szabadföldi, fedett fűtetlen és fűthető terület a faiskolai csoportnál összességében 1102 hektár volt. Vágott virágot és cserepes dísnövényt 86, illetve 36 hektáron termesztettek 2013-ban, és a termeszítő terület jelentős része (cserepes-, kiültetésre szánt és balkonnövények esetén mintegy 70 százalék) fedett volt.

Az összes adatszolgáltató 32 százaléka végez faiskolai termelést, 20 százalék kizárólag vágott virággal, szintén 20 százalék csak cserepes, kiültetésre szánt és balkonnövényekkel foglalkozik. Viszonylag kevesen (1,5 százalék) foglalkoznak kizárólag hagymás-gumós növényekkel, míg az adatszolgáltatók körülbelül negyede párhuzamosan többféle növényt is termel.

A dísnövénytermesztés nettó árbevétele a beérkezett adatok szerint 6,45 milliárd forint volt 2013-ban.

Ebből 2,96 milliárd forint (46 százalék) a faiskolai növények részesedése, 3,49 milliárd forint (54 százalék) a vágott, cserepes, kiültetésre szánt és hagymás növényeké. Az egy hektárra jutó nettó árbevétel a faiskolai termelésnél 2,7 millió forint, a vágott virágnál 13,2 millió forint volt. Az érték a cserepes és balkonnövényeknél volt a legmagasabb, 52,6 millió forint, míg a hagymás, gumós és rizómás növényeknél megközelítette a 40 millió forintot hektáronként.

A beérkező adatok alapján az elmúlt három évet vizsgálva összességében a faiskolai tevékenység árbevétele volt a legnagyobb a dísnövény kategóriák közül. A cserepes-, kiültetésre szánt és balkonnövények évről évre mérséklődő árbevételt produkáltak. A legalacsonyabb összes árbevételt a hagymás, gumós és rizómás dísnövények érték el, azonban több évet tekintve ez a legkiegyenlítettebb árbevételű csoport.

A dísnövény-termékeket magába foglaló termékcsoportok külkereskedelmi egyenlege több évet tekintve negatív, összességében az import aránya növekvő. Exportunkban a faiskolai termékek aránya meghatározó, de jelentős részesedéssel bír a vágott virág is. A friss vágott virág kivitel kissé csökkent 2012-höz képest, értéke egy milliárd forint volt 2013-ban. Az import értéke vágott virágnál évről-évre jelentősen felülmúlja a kivittelt, amely 3,6 milliárd forint volt 2013-ban. A faiskolai termékek közül a fa és cserje félék és más gyökerező növények exportja 1,3 milliárd forintra csökkent 2013-ban. Az import erőteljesebb visszaesése miatt a két faiskolai csoport együttesen pozitív külkereskedelmi mérleget ért el. Dísnövény exportunk meghatározó része – a környező országok mellett – a német, török, francia, holland és az olasz piacra jut.

A dísnövénytermesztés alakulása Magyarországon 2013-ban

Termékcsoport	Dísnövénytermesztő terület (m ²)			Értékesített mennyiség (darab)	Értékesítés nettó árbevétele (ezer HUF)
	szabadföldi	fedett			
		fűthető	fűtetlen		
Faiskola összesen	10 964 565	9 439	43 716	4 987 689	2 958 902
Vágott virág és vágott zöld	584 314	228 647	50 739	15 236 632	1 139 737
Cserepes-, kiültetésre szánt és balkonnövények	111 606	225 287	25 468	11 207 696	1 905 574
Hagymás-, gumós és rizómás növények	27 564	76 631	8 530	4 074 493	445 224
Összesen	11 688 049	540 004	128 453	35 506 510	6 449 437

Forrás: AKI ASIR

Idén a gépberuházások alakulására jelentős hatással van a 2013. évben meghirdetett kertészeti pályázat és az állattartás technológiai fejlesztésére kiírt pályázatok megvalósítása.

Az új mezőgazdasági gépek vásárlására fordított összeg 2014. I. negyedévében 26 százalékkal nőtt a bázisidőszakhoz képest – 21,8 milliárd forintot tett ki – ezzel megközelítette a 2008. I. negyedévi gépvásárlásokra fordított összeget.

A mezőgazdasági gépberuházások értékének 50 százalékát az erőgépek adták, ezen belül a traktorok 42 százalékos arányt képviselnek. Az idei év első negyedévében közel másfélszeresére nőtt az értékesített traktorok száma 2013. I. negyedévéhez képest. A nagy teljesítményű traktorok kivételével valamennyi teljesítménykategóriában nőtt az eladások, különösen a kis és közepes teljesítménykategóriájú traktorok eladása ugrott meg. A 61-90 LE csoportban közel két és félszer annyit, 206 darabot adtak el, megközelítve 2009. I. negyedéves eladásokat. A nagy teljesítményű traktoroknál a kereslet a felére esett vissza. Ugyancsak a felére csökkent az értékesített kombájnok darabszáma.

2014. január-március időszakában 14 kombájnt vettek a gazdálkodók, míg az azt megelőző három évben 24-26 darab kombájnt értékesítettek az adott időszakban. A magajáró rakodók értékesítését tekintve 72 százalékkal nőtt az eladások 2013. I. negyedévéhez képest, teljeszkópos rakodókból idén márciusig 42 darabot adtak el a gépkereskedők.

A munkagépek közül a talajművelőgépek értékesítése a bázisidőszak szintjén alakult. Ezen belül azonban jelentősen növekedett a szárazúzó, tárcsás talajművelők, talajmarók és az ekék iránti kereslet.

Az elmúlt évek I. negyedéves vetőgép értékesítésében jelentős növekedés tapasztalható. Idén márciusig 307 darab új vetőgépet vásároltak a gazdálkodók, 15 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. A vetőgépek 68 százalékát a kukoricavető gépek, 16 százalék a gabonavető gépek adták.

Az előző évekhez képest jelentősen nőtt a szántóföldi permetezőgépek eladása, 2014 első három hónapjában 726 darabot értékesítettek az egy évvel korábbi 266 darabbal szemben.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2012. I. negyedév (darab)	2013. I. negyedév (darab)	2014. I. negyedév (darab)	2014. I. negyedév/ 2013. I. negyedév (százalék)
Kerekes traktorok	429	388	575	148,2
Gabonakombájnok	28	26	^{b)}	
Önjáró rakodók	48	32	55	171,9
Szárazúzó	62	63	126	200,0
Ágyekék és váltvaforogató ekék	48	50	57	114,0
Tárcsás talajművelők	72	65	91	140,0
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	171	192	199	103,6
Hagyományos sorvető gépek (mech.és pneum. gabonavetőgépek)	20	39	48	123,1
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	194	191	209	109,4
Szilárdműtrágya szórógépek	289	354	300	84,7
Szántóföldi permetezőgépek	125	115	172	149,6
Kukoricacsőtörő adapter	13	^{b)}	11	
Napraforgó betakarító adapter	^{b)}	^{b)}	6	
Fűkaszák	75	70	105	150,0
Hengeres bálázók	32	38	48	126,3

^{a)} Használtgép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

^{b)} Az adatvédelmi előírásokat betartva nem közölhetjük.

Forrás: AKI ASIR

Az idei időjárás kedvezett a termelőknek, ami várhatóan a termésmennyiségben is érezteti majd a hatását. Márciusban és áprilisban kevés csapadék hullott, így a talajmunkák, a vetés és a növényvédelem is megfelelő ütemben kezdődhetett. A május bőséges esőt hozott és ennek következtében a talajok nedvesség-tartalma jelentősen emelkedett, ami ebben az időszakban különösen pozitívan hozzájárul a kalászosok fejlődéséhez.

Árvíz és belvíz, illetve fagy-, jég- és viharkárok az átlagosnál kisebb területen okoztak termés kiesést a május 19-i felmérésig. Az árvízzel és belvízzel borított mezőgazdasági terület a jelentős időpontjáig nem érte el a 200 hektárt, az ősszel elvetett növények kipusztulása pedig körülbelül 900 hektárt érint.

A száraz és enyhe tél ugyanakkor hozzájárult a mezei pocok elszaporodásához, elsősorban Baranya, Békés és Tolna megyében okoz nagyobb termés kiesést a kártevő. A májusi esőzések után pedig a gombafertőzések jelentettek kihívásokat a búzatáblákban.

Össességében kijelenthető, hogy a május végi mezőgazdasági állapotok jó termést vetítenek előre az idei évre vonatkozóan.

A május 19-i felmérés alapján a tavaszi vetésű szántóföldi növények vetésterülete 2 millió 222 ezer hektár, mely a tavalyi évitől 54 ezer hektárral marad el. Országosan a gabonafélék vetése befejeződött (99,1 szá-

zalékos készenléti állapot). A tavaszi vetésű gabonákat 1 millió 392 ezer hektáron vetettek, ami 20 ezer hektárral kevesebb az elmúlt évhez képest.

Leginkább a kukorica és a napraforgó vetések területe csökkent. Tengeriből 1 millió 219 ezer hektáron vetettek, ami 42 ezer hektárral kisebb (-3,4 százalék), mint egy évvel korábban. Napraforgómag 568 ezer hektáron került a talajba, 24 ezer hektárral (-4 százalék) kisebb területen mint 2013-ban.

A legnagyobb növekedés a tavaszi árpánál tapasztalható, 17 százalékkal nőtt a területe a tavalyihoz viszonyítva és megközelítette a 90 ezer hektárt. Ezen túl nőtt a tavaszi búza (+5000 hektár), a zab (+2127 hektár) és a takarmányborsó (+1970 hektár) területe is a szántóföldi növények közül.

Burgonyát a 2013-as évvel azonos nagyságú területen, 18 ezer hektáron vetettek idén, a cukorrépa területe azonban 11 százalékkal csökkent.

A zöldségfélék vetésével és palántázásával 94 százalékban végeztek 2014. május 19-ig. A paradicsom palántázását 54 százalékkal, a zöldborsó vetését 17 százalékkal nagyobb területen végezték el mint 2013-ban.

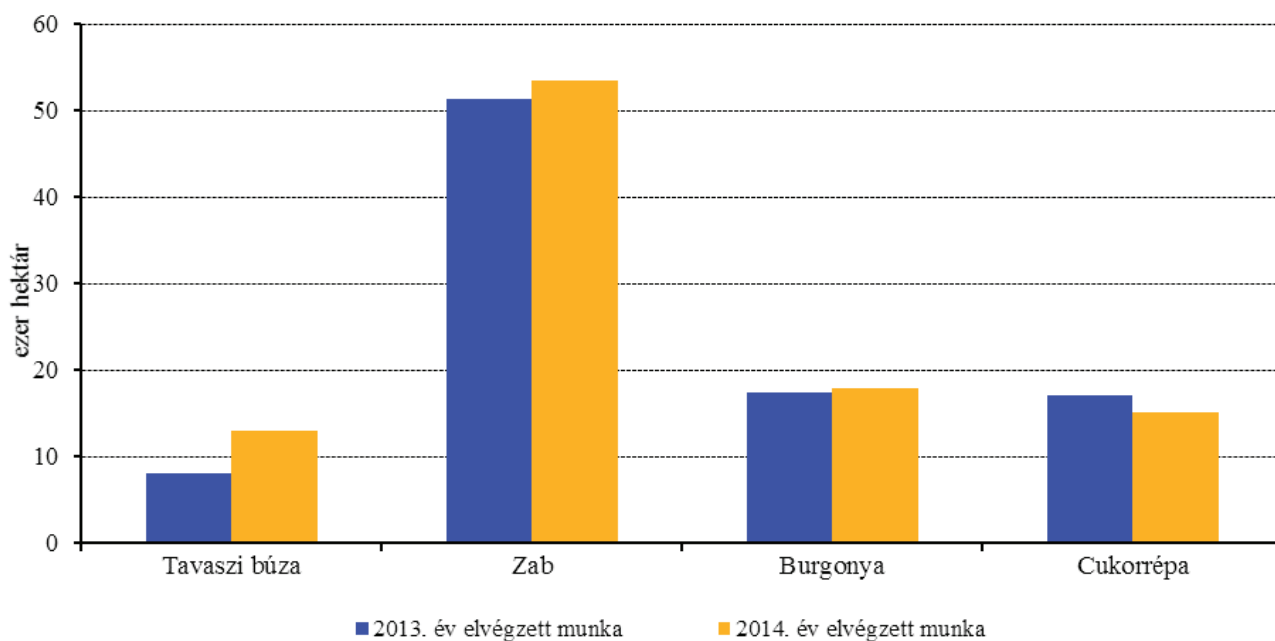
A gyümölcsfák tervezett telepítését 47 százalékosan teljesítették. Leginkább az őszibarack és az almatelepítésekkel maradtak el a gazdálkodók.

Tavaszi vetések alakulása májusban

Vetésterületek	Előirányzott munka (hektár)	Elvégzett munka (hektár)	Elvégzett munka az előirányzott százalékában
Tavaszi vetés összesen	2 221 980	2 219 007	99,9
Gabonafélék vetése összesen	1 405 236	1 392 180	99,1
ebből: tavaszi búza	12 630	13 036	103,2
tavaszi árpa	90 115	89 037	98,8
kukorica	1 230 687	1 218 925	99,0
napraforgó	553 632	567 560	102,5
Zöldségfélék összesen	42 386	39 831	94,0
Gyümölcsfák telepítése összesen	1 335	632	47,3

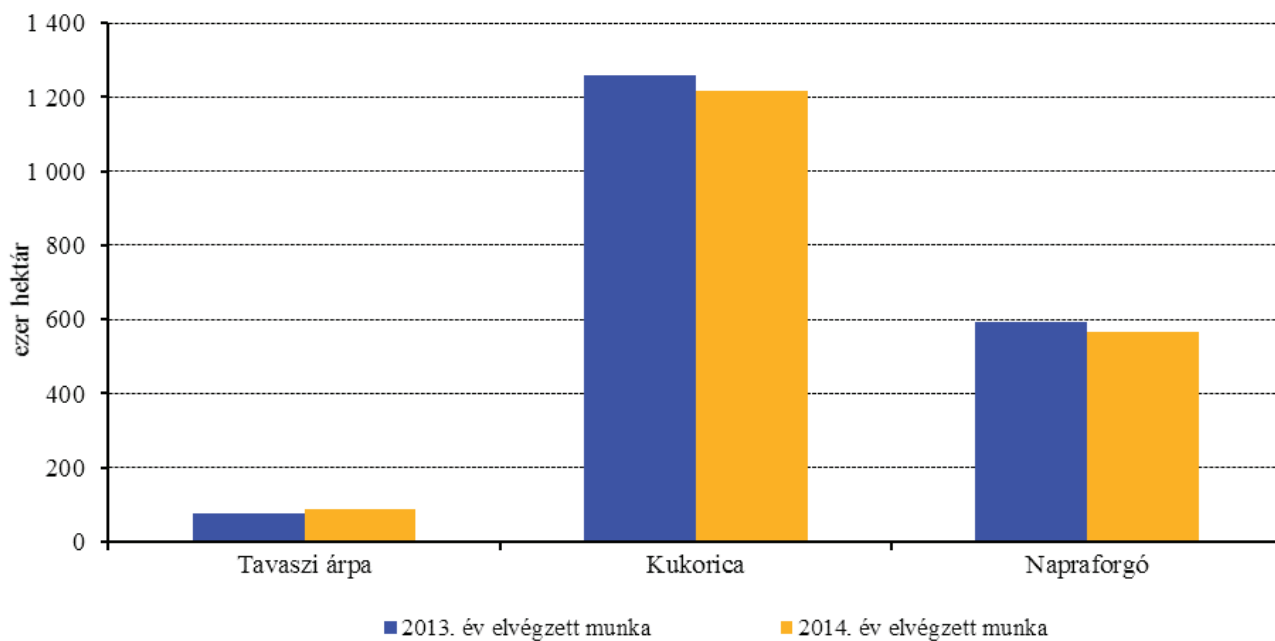
Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Főbb növények vetésterülete

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Főbb növények vetésterülete

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

